

tale om rettigheder, der »åbenbart er ophørt«. § 98, stk. 2, vedrører rettigheder, der »må antages at have mistet deres betydning, eller rettigheder, som er over 20 år gamle, og som sandsynligvis er ophørt, eller hvortil der efter al sandsynlighed ikke findes nogen berettiget.«.

Til kapitel 27

Kontoudskrifter

Til § 99

Bestemmelsen er en viderførelse af §§ 18-20 vedrørende kontoudskrifter i lov om en værdipapircentral.

Til kapitel 28

Klage og erstatning

Til §§ 100-102

Bestemmelserne er en uændret videreførsel af §§ 23-25 i lov om en værdipapircentral.

Til § 103

Værdipapircentralen er ifølge den hidtil gældende § 17 i værdipapircentralloven »erstatningspligtig for tab som følge af fejl i forbindelse med registrering, ændring eller udslettelse af rettigheder på konti i Værdipapircentralen eller udbetalinger herfra, selv om fejlen er hændelig«.

Dette betegnes ofte som Værdipapircentralens objektive ansvar. Erstatningsansvaret i den hidtil gældende § 17 er en udvidelse af dansk rets almindelige erstatningsregler, der bygger på culpa. De almindelige erstatningsregler omfatter i modsætning til værdipapircentrallovens § 17 ikke tab i forbindelse med hændelige fejl, hvilket dog ikke i praksis har den store betydning på grund af en skærpet culpafortolkning ved professionsudøvelse. Det bemærkes, at værdipapircentraler ud over det objektive ansvar tillige er underkastet dansk rets almindelige erstatningsregler, hvilket har betydning i forhold til de foreslåede beløbsbegrænsninger for erstatninger.

Da det på grund af værdipapircentralssystemets decentrale struktur er de kontoførende institutter, der udfører en række af de aktiviteter, der er forbundet med registreringen, er fejl begået i de kontoførende institutter også omfattet af det objektive ansvar.

Det særlige ansvar er et supplement til dansk erstatningsrets almindelige regler. For kontohaverne indebærer det særlige ansvar en række fordele, hvoraf de vigtigste er, at man også får erstatning for hændelige fejl og den processuelle fordel, der ligger i, at

man ikke skal gennem retssager for at bevise, at der er handlet culpøst.

Det objektive ansvar efter den nugældende § 17 for fejl i forbindelse med registreringen kan teoretisk udløse meget store erstatninger, som Værdipapircentralen i kraft af den nuværende formulering af § 21 kan opkræve hos de kontoførende institutter og udstederne af værdipapirer. Det betyder i den gældende ordning, at samtlige deltagere hæfter solidarisk med hele deres kapital. Det bemærkes, at der aldrig er gjort brug af den solidariske hæftelsesordning i praksis.

Når der i lov om en værdipapircentral foreskrives et objektivi ansvar, er en af begrundelserne, at der er tale om fejl, som den enkelte rettighedshaver stort set ikke har indflydelse på eller kan bevise. Bestemmelsen blev udformet i 1980, hvor det tillige var væsentligt at skabe tryghed ved overgangen fra fysiske til dematerialiserede værdipapirer. Situationen er i dag anderledes på flere måder.

For det første er værdipapirhandlen i stigende grad blevet internationaliseret, hvilket har bevirket, at institutionerne på det danske finansielle marked, herunder Værdipapircentralen, får udenlandske markedsdeltagere, som er med til at sikre en tilstrækkelig konkurrenceevne fremover.

For det andet er der i den finansielle sektor sket en generelt øget fokusering på risici i forhold til andre markedsdeltagere, hvilket på fælleseuropæisk plan er fulgt op med krav om mere omfattende kapitaldækningsregler for markedsdeltagerne.

Det foreslås, at der i § 103 foretages en adskillelse af erstatningsansvaret mellem de kontoførende institutter og en værdipapircentral, således at værdipapircentralernes ansvar fremover alene omfatter egne fejl og anonyme fejl, dvs. fejl der ikke kan henføres til et bestemt kontoførende institut. De kontoførende institutter vil være ansvarlig for egne fejl.

Efter stk. 2 kan den rettighedshaver, der som følge af bestemmelsen i § 92, 2. pkt., ikke erhverver eller mister sin ret over fondsaktiver, kræve det lidte tab erstattet af den pågældende værdipapircentral. Dette er en ændring i forhold til den gældende § 17 i lov om en værdipapircentral, der bygger på det fra tinglysningen kendte princip om umiddelbart identificerbare grundstykker. For fondsaktiver – der ikke er individualiserede og ofte indgår i lange og komplicerede kæder af overdragelser – er det ikke altid muligt entydigt at fastslå, hos hvilke af de mange mulige erhververe den specifikke beholdning er endt. Den ændrede formulering tager højde for dette ved at muliggøre en erstatning til den skadelidte, hvor tilbagemførelse ikke er mulig.